

ДЕГРАДАЦІЯ ҐРУНТІВ ЯК НАСЛІДОК АНТРОПОЛОГІЧНОГО ФАКТОРУ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Удовенко І.О.,

к.е.н, доцент кафедри геодезії, картографії та кадастру
Уманський національний університет садівництва
<https://orcid.org/0000-0001-5971-8365>

Інтенсивність процесів руйнування і деградації ґрунтів досягла небезпечного для продовольчої безпеки та економічної стабільності держави рівня. Головною з причин деградації ґрунтів є людська діяльність. Людство чисельністю понад 7,6 млрд. чоловік і щорічним приростом 80-85 млн. Окремі нації і людство в цілому використовують земельні ресурси, при цьому не усвідомлюючи наслідків такого використання.

Деградація, ерозія ґрунтів, зменшення гумусного покриття планети, забруднення отруйними хімічними й біологічними сполуками й радіонуклідами – такі очевидні наслідки антропогенного впливу на землю. В Україні ці процеси йдуть інтенсивніше, ніж у цілому на планеті. Із 60,4 млн. га її території 42,5 млн. га займають сільськогосподарські угіддя, 34,4 млн. га – під ріллею. За останні 30 років площа еродованої орної землі збільшилась на 1,9 млн. га, тобто втрачалось по 64 тис. га щороку, і зараз площа еродованих земель складає 16 млн. га або майже п'яту частину всієї території України[1].

Застосування у сільськогосподарських землекористуваннях регіонів монокультур, порушення сівозмін, майже повна відмова від органічних добрив, зменшення частки сидеративних культур спричиняють до дегуміфікації ґрунтів, зменшення врожаїв. Природні кормові угіддя практично ніколи не отримували ні органічних, ні мінеральних добрив. Майже не застосовують жодних добрив українські фермери, в користуванні яких зараз 2,6% сільськогосподарських угідь і які виробляють 0,9% рослинницької та 0,4% тваринницької продукції[2].

Іншим негативним явищем для сільськогосподарського значення є знищення при гірничорудних роботах, забудови містами, промисловими об'єктами, під якими вже зараз опинилося понад 5% суші. На кожний кілометр автостради треба відвести 2 га землі, на кілометр газо- чи нафтопроводу – 4 га. Нормативи показників деградації земель установлюються для кожної категорії земель з метою запобігання погіршенню їх стану і використовуються для здійснення контролю за використанням та охороною земель[3].

Для зменшення впливу деградаційних процесів на земельні ресурси необхідно помітно зменшити відсоток розораних площ, трансформувати еродовані і малопродуктивні орні землі в культурні пасовища, здійснити заходи із відновлення та поліпшення земель, застосовувати ощадливі способи землеробства й тваринництва.

Список використаних джерел:

1. Вплив деградаційних процесів на використання земельних ресурсів Б.С. Левчук, Г.М. Колісник Землеустрій, кадастр та охорона земель в Україні: сучасний стан, Європейські перспективи матеріали Міжнародної конференції, присвяченої 20-річчю створення факультету землевпорядкування. – К.: МПБП «Гордон», 2016. – 236 с. – С. 33—37.
2. Всесвітній день боротьби з опустелюванням та посухами
[URL://http://lubotin.kharkov.ua/main/print:page,1,8798-vsesvtny-den-borotbi-z-opustelyuvannyam-ta-posuhami.html](http://lubotin.kharkov.ua/main/print:page,1,8798-vsesvtny-den-borotbi-z-opustelyuvannyam-ta-posuhami.html)
3. [URL://https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u31/_%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%BF%D1%80%D0%B0%D1%86%D1%8C.pdf](https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u31/_%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%BF%D1%80%D0%B0%D1%86%D1%8C.pdf)